

Kalervo Palsa

MINUN GETSEMANE

PORIN TAIDEMUSEO 20.11.2002 - 19.1.2003 SIIPI, PROJEKTIHUONE

Kalervo Palsa (1947-1987) maalasi kotiseutunsa Kittilän arkirealismia osaksi taidettaan. Elämän raadollisuus näkyy paljaimmillaan Palsan tarkkanäköisissä ja hätkähdyttävissä kuvauksissa elinympäristöstään ja itsestään.

Palsan taiteessa varhaisempi taidehistoria on läsnä monikerroksisesti. Palsa määritteli taiteensa fantastiseksi realismiksi ja käsitti itsensä siten jo keskiajalta juontuvan kuvatraddition jatkajaksi. Hänen teoksissaan voi nähdä yhtymäkohtia ekspressionismiin, surrealismiin ja naivismiin, jotka Palsa mielsi osaksi fantastista realismia. Taiteilija teki usein myös omaperäisiä tulkintoja perinteisistä kuvataiteen aiheista.

Porin taidemuseon näyttelyssä on esillä otos Palsan laajasta tuotannosta. Valittu kokonaisuus mukailee taiteilijan tapaa työstää rinnatusten hyvin erilaisia aiheita, erilaisin tekniikoin ja tyylein toteutettuina. Palsan taiteessa väkivallan, seksuaalisuuden ja kuoleman teemat punoutuvat yhteen moninaisin säikein. Palsan ihmiskuvaus käsittää lukuisia omakuvia sekä muotokuvia hänen lähipiiristään. Ihmismielen voiman ja heikkouksien symbolisten ja usein synkkien kuvausten lisäksi tuotanto käsittää asetelmia ja maisema- kuvauksia. Toistuva aihe on myös näyttämölliset interiöörikuvat, jotka kuvaavat 'sisäistä maisemaa', ja joiden lähtökohtana on usein hänen Getsemaneksi kutsuman kotimökkinsä sisätilat.

Taiteilija testamenttasi jäämistönsä pitkäaikaiselle ystävälleen Maj-Lis Pitkäselle, joka lahjoitti Nykyaiteen museo Kiasmalle vuonna 1999 huomattavan kokoelman Palsan taidetta. Kokoelma käsittää yli 2000 Palsan teosta sekä teoksiin liittyvää luonnos- ja päiväkirja-aineistoa. *Kalervo Palsa: Minun Getsemane* -näyttelyn on koonnut Porin taidemuseo yhteistyössä kuraattori Jari-Pekka Vanhalan kanssa. Näyttelyn on tuottanut Nykyaiteen museo Kiasma ja se täydentää Kiasman Kalervo Palsa: *Toinen tuleminen* -näyttelyä.

Kalervo Palsa syntyi Kittilässä 1947 ja vietti lähes koko elämänsä pohjoisella kotiseudullaan. Siteistään Kittilään hän pääsi irtautumaan ainoastaan opiskeluaikanaan Helsingissä (Taideteollinen ammattikoulu, 1971-73 ja Suomen taideakatemia koulu 1973-79) ja elämänsä viimeisinä vuosina tekemillään matkoilla Ruotsiin, Alankomaihin ja Yhdysvaltoihin. Kalervo Palsa sai moninaisia vaikutteita niin filosofian ja kaunokirjallisuuden kuin kuvataiteenkin piiristä. Palsan tuotanto käsittää myös laajamuotoisia päiväkirjamerkintöjä, jotka liittyvät kiinteästi hänen kuvataiteeseensa. Pohjoisessa Palsan tärkeimpiä taiteilijakontakteja olivat Reidar Särestöniemi (1925-1981) ja Timo K. Mukka (1944-1973).

***

Kalervo Palsa: Minun Getsemane -näyttelyyn liittyen Maj-Lis Pitkänen esittelee näyttelyn sunnuntaina 1.12.2002 klo 14. Esittely sisältyy pääsymaksuun.

Dosentti Tere Vadèn, Tampereen yliopisto, luennoi otsikolla ”Kalervo Palsa. Suomalainen mystikko ja moralisti.” Luento järjestetään 11.12.2002 klo 18.30 taidemuseon luentosalissa, 2krs. Luento on maksuton.